

S Á M E D I G G I
S Ä M I T I G G E
S Ä Ä ' M T E ' Ğ Ğ
S A A M E L A I S K Ä R Ä J Ä T

Saamelaiskäräjien kehusehdotus 2022-2024

Saamelaiskäräjien tärkein tehtävä on toteuttaa perustuslaissa sille säädettyjä tehtäviä eli toteuttaa saamelaista kulttuuri-itsehallintoa sekä turvata saamelaisen alkuperäiskansakulttuurin säilyminen ja kehittyminen. Nämä lakisääteiset tehtävät liittyvät keskeisesti siihen, miten saamelaisten perusoikeudet Suomessa käytännössä toteutuvat. Saamelaiskäräjien lakisääteisten tehtävien tehokkaan toteuttamisen esteenä on riittävien voimavarojen puute.

Hallinnon kehittäminen

Turvaisi Saamelaiskäräjien henkilöstön työterveyttä ja mahdollisuutta osallistua ajoissa saamelaisia koskevien asioiden hoitamiseen eri sektoreilla, parantaisi taloushallinnon toimintakykyä ja riskienhallintaa sekä mahdollistaisi saamelaisväestön tarpeita vastaavan toiminnan kehittämisen erilaisia hankerahoituksia hyödyntäen.

Nyt henkilöstö on työturvallisuuslain vastaisesti ylikuormittunutta, taloushallinnon toimintakyky on äärirajoilla, eikä hankehallintoihin ole hallinnollisia resursseja.

Poliittisten sidosryhmien kehittäminen

Turvaisi Saamelaiskäräjien mahdollisuuden osallistua laajasti erilaiseen sidosryhmätoimintaan. Saamelaiskäräjät tarvitsee sidosryhmien tukea ja asiantuntemusta saamelaisten oikeuksien, kielen ja kulttuurin edistämiseen.

Nyt sidosryhmätoiminnan pienet resurssit rajoittavat osallistumista laajemmin sidosryhmätoimintaan sekä myös itse järjestää seminaareja, työryhmiä, tapaamisia ja neuvotteluja.

Kansainvälisen toiminnan kehittäminen

Vahvistaa Saamelaiskäräjien itsehallintoa, saamelaisten itsemääräämisoikeutta ja parantaa Saamelaiskäräjien mahdollisuutta osallistua päätöksentekoon kansainvälisellä tasolla. Saamelaiskäräjien kansainvälinen toiminta kattaa niin alueellisen kuin globaalinkin toiminnan.

Nyt Saamelaiskäräjillä ei ole omaa budjettia kansainvälistä toimintaa varten, eikä erillistä valtionavustusta. Saamelaiskäräjät tarvitsee lisäresursseja mm. Saamelaisen parlamentaarisen neuvoston työn tukemiseen sekä kehittääkseen pysyvää vuoropuhelua ja edustusta EU:n suuntaan.

Parlamentaarisen työn kehittäminen

Vahvistaisi Saamelaiskäräjien korkeimman päättävän elimen, Saamelaiskäräjien kokouksen mahdollisuutta kokousta useammin, parantaisi Saamelaiskäräjien mahdollisuutta tehokkaampaan edunvalvontaan muuttamalla varapuheenjohtajien tehtävät päätoimisiksi ja mahdollistamalla korvauksen maksamisen vastuullisesta hallitustyöstä.

Nyt Saamelaiskäräjien kokous pystyy kokoustamaan 4 kertaa vuodessa, varapuheenjohtajat ovat osa-aikaisia ja hallituksen jäsenet eivät saa riittävää korvausta hallitustyöstä.

Viestinnän kehittäminen

Edistää avointa hallintoa, parantaa saamelaisten mahdollisuutta vaikuttaa heitä koskevaan päätöksentekoon ja lisää yleistä tietoutta saamelaisväestöstä, saamelaisten historiasta ja modernista saamelaisyhteisöstä.

Nyt Saamelaiskäräjät ei pysty omassa toiminnassaan täyttämään saamen kielilain vaatimuksia, eikä saavutettavuusvaatimuksia viestinnän osalta. Ilman lisäresursseja on mahdotonta toteuttaa nykypäivän vaatimusten mukaista viestintää ja puuttua yleistyvään vihapuheeseen.

Sámi Giellagáldun toiminnan vakinaistaminen

Suomen, Ruotsin ja Norjan Saamelaiskäräjät ovat Saamelainen Parlamentaarinen Neuvoston ehdotuksesta hyväksyneet Sámi Giellagáldun toiminnan vakinaistamiseksi pohjoismaisen saamelaisasioista vastaavan virkamiestyöryhmän asettaman työryhmän selvityksessä esitetyn organisaatiomallin. Sámi Giellagáldun toiminnan käynnistäminen ja toiminnan vakiinnuttaminen edellyttää kieliyhteistyöhön varatun rahoituksen lisäämistä.

Nykyisen rahoituksen turvin Sámi Giellagáldun toimintaa ei voida käynnistää ja järjestää valitun organisaatiomallin mukaisesti, jonka vuoksi Sámi Giellagáldun toiminnan ja tulevaisuuden epävarmuus jatkuu yhä.

Saamelaiskäräjät esittää, että valtion kehyspääöksessä Saamelaiskäräjille varataan lisämäärärahaa seuraavasti:

2022	2023	2024
1 024 000	1 040 000	1 056 000

Esityksen yhteiskunnallinen vaikuttavuus:

Saamelaiskäräjien lakisääteiset tehtävät edistävät perustuslaissa 17.3 §:ssä saamelaisille alkuperäiskansana turvattua oikeutta ylläpitää ja kehittää omaa kieltään ja kulttuuriaan.

Saamelaisilla alkuperäiskansana on saamelaisten kotiseutualueella omaa kieltään ja kulttuuriaan koskeva itsehallinto, jonka hoitaminen on Saamelaiskäräjien tehtävä.

Sámi Giellagáldun toiminta auttaa turvaamaan erittäin uhanalaisten saamen kielten tulevaisuutta ja elinvoimaisuutta, kehittää pitkäjänteisesti ja systemaattisesti saamen kielten terminologiaa ja normitusta, edistää saamenkielisten tietoteknisten sovellusten kehittämistä, helpottaa ja nopeuttaa saamenkielisen oppimateriaalin tuotantoa ja koordinoi ja organisoii saamen kielten kansainvälistä kieliyhteistyötä.

Saamelaiskäräjien kehusehdotus 2022-2024 taulukkona:

25.01.50 Avustus saamelaisten kulttuuri-itsehallinnon ylläpitämiseen	2022	2023	2024
Hallinnon kehittäminen:	260 000	260 000	260 000
- toinen lakimiessihteeri	80 000	80 000	80 000
- toimistos sihteeri (talous)	40 000	40 000	40 000
- hallintosuunnittelija	60 000	60 000	60 000
- henkilöstöpäällikkö	80 000	80 000	80 000
Poliittisen ja sidosryhmätoiminnan kehittäminen	100 000	100 000	100 000
Saamelaisten parlamentaarisen työn kehittäminen	230 000	230 000	230 000
Viestinnän kehittäminen:	120 000	120 000	120 000
- suunnittelija (inarinsaame)			
- suunnittelija (koltansaame)			
- suunnittelija (pohjoissaame)			
Kansainvälisen toiminnan kehittäminen	98 000	98 000	98 000
Sámi Giellagáldun vakinaistaminen	216 1000	232 000	248 000
Rahoitustarve yhteensä	1 024 000	1 040 000	1 056 000